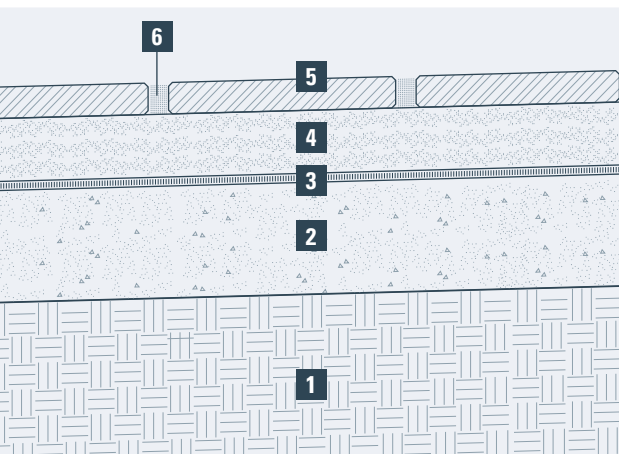
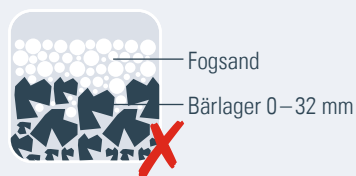

VAD DU SKA TÄNKA PÅ

Nya lager ska läggas på i lager, varje lager ska komprimeras var för sig. Bättra hela tiden på ytan vid ojämnheter. Minsta lutning uppgår till 2,5 %, högsta ojämhet uppgår till 1 cm på 4 m längd. Var noga med att den slutliga ytan alltid försluts med valt material och att inga främmande material ingår, så att det material som läggs på senare inte kan sippra emellan. Ojämnheter i utförandet kan leda till att deformationer eller bulor uppstår med tiden i stenläggningen.

- 1** Jordunderlag
- 2** Bär- och frostskyddslager av frostsäkert makadam eller grus
- 3** Mark- och dräneringsduk
- 4** Sättsand 0,5–5 mm minst 3 och högst 5 cm tjockt
- 5** Gatsten eller plattor
- 6** Fogmaterial - fogsand, hårdfog eller 2K-fogar

1. JORDUNDERLAG

Jordunderlaget ska vara stabilt, bärande och vattengenomsläppligt eller dränerat. Markunderlag som inte är bärande, som exempelvis lera eller matjord, måste grävas ur. Underlagets jämnhet, nivå, packningsgrad och bärighet är extremt viktig. Lutningen bör minst uppgå till 2,5 %.

2. BÄR- OCH FROSTSKYDDSLAGER

Det vattengenomsläppliga, frostsäkra makadam- och grusbärlagret 0–32 mm +/-1 cm läggs på det frigjordta, tillgängliga och stabila, packade underlaget och packas också. Det får inte gå för länge mellan att underlaget grävs ut och att nya lager läggs på, eftersom varje regnskur eller även markfrost kan försvaga underlagets stabilitet.

3. MARK- OCH DRÄNERINGSDUK

En mark- och dräneringsduk kan användas för att förhindra ogräs. Duken förhindrar dessutom att olika lager blandas.

3. SÄTTSAND 0,5–5,0 mm

Det är viktigt att det går att skaka ner stenarna ordentligt i sättmaterialet och att vatten lätt kan rinna igenom (även efter packning). De flesta fel uppstår när INGET lämpligt filterstabil sättmaterial används och fogsanden rinner ner i sättsanden. Sättsand 0,5–5 mm är särskilt anpassat efter dessa krav och passar för ovannämnda fogmaterial och bärlager.

Fördela sättsanden 0,5–5 mm jämnt på bärlagret och dra av. Genom att vattna sättsanden lätt förhindras att fina och grova delar separeras. Därefter ska formrör, så kallade avdragslister, läggas i exakt det fall som är tänkt och på dessa slätas sättsanden av med avdragsbrädan. Uppbyggnadshöjden för sättmaterialet ska vara minst 3 och högst 5 cm.

4. MARKSTENS-/PLATTBELÄGGNING

För att hålla angivet fogmått ska stenarna helst placeras med avståndshållare. Ett fogavstånd på minst 3 mm ska alltid hållas. Om detta värde underskrids går det inte att fylla i fogarna tillräckligt och stabiliteten hos stenarna på både kort och lång sikt saknas. Samtidigt uppstår hålrum som utgör en grund för ogräs att växa. Stenarna kan även stöta emot varandra vid vibrationer och därmed skadas.

Gatstensläggning ska alltid göras framåt, dvs. från redan lagd yta, för att undvika att man beträder det förberedda underlaget. Man lägger stenarna med rätt höjd, vinkel och nivå med riktsnöre eller rör. Minsta lutning på stenytor på 2,5 % samt fri avrinning av nederbörd från stenytan måste säkerställas.

5. FOGMATERIAL

Som fogmaterial passar exempelvis stenhjöl, fogsand och hårdfog ogräsfri (2K-fogar). Sopa fogmaterialt diagonalt mot fogarna och fyll på vid behov. Sopa därefter bort överflödigt material. Följ bruksanvisningen.